

PÕLLUMAJANDUSMINISTER

M Ä Ä R U S

Tallinn

17. veebruar 2010 nr 11

Head põllumajandus- ja keskkonnatingimused, püsirohumaa pindala säilitamise kohustuse täitmise täpsem kord, püsirohumaa pindala säilitamise kohustuse üleandmise alused ja kord ning püsirohumaa säilitamiseks vajalike abinõude rakendamise täpsem kord

Määrus kehtestatakse "Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse" § 23 lõike 4, § 24 lõike 3, nõukogu määruse (EÜ) nr 73/2009, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustootjate suhtes kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks, muudetakse määruseid (EÜ) nr 1290/2005, (EÜ) nr 247/2006, (EÜ) nr 378/2007 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1782/2003 (ELT L 30, 31.01.2009, lk 16–99) artikli 6 alusel ning kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (ELT L 277, 21.10.2005, lk 1–40) artikliga 50a.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse head põllumajandus- ja keskkonnatingimused, püsirohumaa pindala säilitamise kohustuse täitmise täpsem kord, püsirohumaa pindala säilitamise kohustuse üleandmise alused ja kord ning püsirohumaa säilitamiseks vajalike abinõude rakendamise täpsem kord.

2. peatükk HEAD PÕLLUMAJANDUS- JA KESKKONNATINGIMUSED

§ 2. Mulla kaitse erosiooni eest

Reg nr 70000734

10 00777

(1) Haanja, Otepää, Valgjärve, Vastseliina ja Misso vallas asuvast põllumajandusmaast, mida taotlejal on õigus kasutada, peab vähemalt 30% olema talvise taimkatte all. Talviseks taimkatteks loetakse 1. novembrist kuni 31. märtsini põllumajandusmaal olevad põllumajanduskultuurid ja kõrretüü.

(2) Üle 10% kaldega aladel tuleb erosiooni takistamiseks põllumajandusmaa harimisel kasutada sobivaid agrotehnilisi võtteid. Sobivateks agrotehnilisteks võteteks on mulla harimine risti kallakuga, püsirohumaat rajamine, heintaimede kasvatamine, orgaaniliste väetiste kasutamine kooskõlas "Veeseaduse" §-ga 26¹, minimeeritud mullaharimine, kaitseribade rajamine küngaste nõlvadele või veekogude kallastele või muu mullaerosiooni takistav tegevus.

§ 3. Mulla orgaanilise aine säilitamine

(1) Põllumajandusmaal kulu, heina ja põhku põletada ei ole lubatud.

(2) Taotleja koostab või vajadusel uuendab hiljemalt taotluse esitamise aasta 15. juuniks põllumajandusmaa kohta viljavaheldus- või külvikorraplaani, mis peab olema kohapeal kontrollimiseks kättesaadav 5 aastat pärast selle koostamist. Plaanis peavad sisalduma vähemalt lisas 1 oleva viljavahelduse või lisas 2 oleva külvikorra näidisplaani andmed.

(3) Lõikes 2 nimetatud viljavaheldus- või külvikorraplaani ei pea koostama püsirohumaat, puuvilja- ja marjakultuuride ning ravim- ja maitsetaimede kasvatamiseks kasutataval põllumajandusmaal ja põllul, mis on väiksem kui 0,3 ha.

§ 4. Mulla struktuuri säilitamine

Põllumajandusmaal tehtavate tööde tegemisel lähtutakse mulla harimiskindlusest. Põldu võib harida ajal, millal kasutatav tehnika ei jäta põllule harimissügavusest sügavamaid jälgi. Põllumajandusmaal ei tohi esineda sügavamaid roopaid kui 30 cm.

§ 5. Minimaalne hooldustööde tase põllumajandusmaal

(1) Taotleja kannab andmed põllumajandusmaal tehtud tegevuste kohta "Veeseaduse" § 26¹ lõike 7 alusel peetavasse põlluraamatusse.

(2) Enne taotluse esitamise aastat rajatud rohumaad on vähemalt üks kord enne 31. juulit niidetud või on seal karjatatud loomi. 31. juuliks on niide koristatud või hekseldatud. Karjamaana kasutatava rohumaat hooldamine tagatakse asjakohase loomkoormusega karjatades, kuid ebapiisava tulemuse korral niidetakse rohumaat üle. Nimetatud toimingute tegemist peab kogu taotlusel märgitud maa-alal olema võimalik visuaalselt tuvastada.

(3) Lõikes 2 sätestatud nõudeid ei kohaldata heinaseemne ja heintaimede energiakultuurina kasvatamise korral ning kuni kaheaastase haljasväetisena kasutatava rohumaat puhul sissekünni aastal.

(4) "Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse" § 12 lõikes 1 sätestatud otsetoetuse ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste

kohta (ELT L 277, 21.10.2005, lk 1–40) artikli 36 punkti a alapunktides i–v ja punkti b alapunktis iv nimetatud maaelu arengu toetuse taotlemise korral peab “Eesti maaelu arengukava 2007–2013” raames keskkonnasõbraliku majandamise toetuse saamiseks nõuetekohase avalikult kasutatava teega piirneva ettevõtte toetusõigusliku maa ääres oleval põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse kantud kuni 5 meetri laiuse mitmeaastase kõrreliste heintaimede ja teiste rohtsete õistaimede segust koosneva mitmeliigilise taimestikuga rohumaal ribal, mille kohta taotletakse ka keskkonnasõbraliku majandamise toetust, olema lõikes 2 sätestatud nõue täidetud 20. augustiks.

(5) “Eesti maaelu arengukava 2007–2013” raames poolloodusliku koosluse hooldamise toetuse taotlemise korral on rohumaal, mille kohta toetust taotletakse, niitmise ja niite koristamise või loomade karjatamise tähtpäev 1. oktoober või kaitseeeskirjas, kaitsekorralduskavas või liigi kaitse ja ohjamise tegevuskavas sätestatud tähtpäev. Karjamaana kasutataval rohumaal karjatatakse loomi järgmise loomkoormusega:

1) puisniidul niitmise järgse karjatamise korral kuni 0,5 loomühikut hektari kohta (edaspidi *lü/ha*);

2) lamminiidul, loopealsel, sooniidul ja kadastikul karjatamise korral 0,2–1,0 *lü/ha*;

3) aruniidul karjatamise korral 0,2–1,2 *lü/ha*;

4) rannaniidul karjatamise korral 0,4–1,3 *lü/ha*;

5) puiskarjamaal karjatamise korral 0,3–1,0 *lü/ha*;

6) nõmmel karjatamise korral 0,2–0,8 *lü/ha*.

(6) Lõikes 5 sätestatud loomühikulist arvestust peetakse järgmiselt:

1) üle 24 kuu vanune veis, sh ammlehm 1 *lü*;

2) 6–24 kuu vanune veis 0,6 *lü*;

3) kuni 6 kuu vanune veis 0,2 *lü*;

4) üle 6 kuu vanune hobune või mära koos varsaga 0,7 *lü*;

5) üle 12 kuu vanune kits või lammas,

kits või utt kuni 6 kuu vanuste talledega 0,15 *lü*;

6) 6–12 kuu vanune kits või lammas 0,05 *lü*.

(7) Juhul kui lõikes 2 sätestatud nõude täitmise korral niidet 31. juuliks ei koristata, on hekseldamine lubatud alates 1. juulist.

(8) “Looduskaitseaduse” §-de 10 ja 11 alusel kaitse alla võetud loodusobjektidel ja looduslikul rohumaal peab lõikes 2 sätestatud nõue olema täidetud 20. augustiks.

(9) “Looduskaitseaduse” §-de 10 ja 11 alusel kaitse alla võetud loodusobjektidel asuval rohumaal on juhul, kui niidet ei koristata, hekseldamine lubatud alates 20. juulist.

(10) Põllumajandusmaal kasvatatakse põllumajanduskultuuri, mis on külvatud, maha pandud või istutatud 15. juuniks, kasutades kohalikele normidele vastavaid agrotehnilisi võtteid ja vältides seejuures umbrohu levikut, või hoitakse põllumajandusmaad alates 15. juunist mustkesas.

(11) Puuvilja- ja marjakultuuride aia võraalused ja reavahed on hooldatud ning vähemalt üks kord aastas enne 31. juulit niidetud või on seal karjatatud loomi.

Reg nr 70000734

10 00779

(12) Põllumajandusmaal rakendatakse "Maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse" 6. peatükis sätestatud tuulekaera tõrjeabinõusid.

(13) Kui põllumajandusmaal esineb tuulekaera, esitab taotleja Põllumajandusametile viivitamata, kuid hiljemalt 31. juuliks, põllumajandusministri 27. detsembri 2004. a määruse nr 196 lisas 1 toodud vormi kohase teatise tuulekaera esinemise kohta.

(14) Põllumajandusmaal asuvat "Looduskaitse seaduse" § 4 lõikes 1 sätestatud kaitstavat looduse üksikobjekti ja „Muinsuskaitse seaduse“ § 3 lõikes 2 sätestatud kinnismälestist ei tohi rikkuda ega hävitada.

(15) Põllumajandusmaa, mille kohta toetust ei taotleta, on hooldatud, kasutades selliseid agrotehnilisi võtteid, mis välistavad ebasoovitava taimestiku ulatusliku leviku ning võimaldavad seda maad kasutusele võtta põllumajandusliku tegevusega tegelemiseks ilma lisakuludeta järgmisel kasvuperioodil, ning nimetatud maal täidetakse lõigetes 1, 12 ja 14 sätestatud nõudeid.

(16) Saare, Hiiu, Lääne või Pärnu maakonnas asuv püsirohuma, millel kasvavad puud ja kadakad ning mis vastab komisjoni määruse (EÜ) nr 1122/2009, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 73/2009 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses põllumajandustootjate otsetoetuskavade alusel makstavate toetuste nõuetele vastavusega, ümbersuunamisega ning ühtse haldus- ja kontrollisüsteemiga ning määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses veinisektori toetuskavade alusel makstavate toetuste nõuetele vastavusega (ELT L 316, 2.12.2009, lk 65–112), artiklis 34 sätestatud nõuetele, on heas põllumajanduslikus korras.

§ 6. Veekogude kaitse reostuse ja äravoolu eest ning veekasutuse reguleerimine

Taotlejal, kes kasutab põllumajandusmaa niisutamiseks põhjavett rohkem kui 5 m³ või pinnavett rohkem kui 30 m³ ööpäevas, peab olema "Veeseaduse" §-s 8 sätestatud vee erikasutusluba.

3. peatükk

PÜSIROHUMAA PINDALA SÄILITAMINE, KOHUSTUSE ÜLEANDMINE, KASUTUSOTSTARBE MUUTMINE JA PÜSRIOHUMAA SÄILITAMISEKS VAJALIKE ABINÕUDE RAKENDAMINE

§ 7. Püsirohuma pindala säilitamine

(1) Püsirohuma on komisjoni määruse (EÜ) nr 1120/2009, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 73/2009 (millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks) III jaotises sätestatud ühtse otsemaksete kava üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 316, 2.12.2009, lk 1–26) artikli 2 punktis c nimetatud rohuma.

(2) Taotleja säilitab taotluse esitamise aastale eelnenud kalendriaastal pindalatoetuse taotlusel märgitud püsirohumaa pindala.

(3) Põldu, mis asub sellisel registrisse kantud põllumassiivil, millel asuva ühegi põllu kohta ei ole alates 2004. aastast pindalatoetuste taotlust esitatud ja mille kasutusotstarve 2003. aastal oli püsirohumaa, käsitatakse püsirohumaana.

§ 8. Püsirohumaa kohustuse üleandmine

Kui maakasutus ja püsirohumaa säilitamise kohustus lähevad üle teisele põllumajandustootjale, säilitab vastuvõtja püsirohumaa pindala taotluses näidatud ulatuses. Kui püsirohumaa säilitamise kohustus läheb üle teisele põllumajandustootjale, täidavad üleandja ja vastuvõtja lisas 3 toodud püsirohumaa säilitamise kohustuse üleandmise-vastuvõtmise taotluse. Üleandja edastab taotluse ära kirja Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ametile (edaspidi *PRIA*) 15 päeva jooksul.

§ 9. Püsirohumaa kasutusotstarbe muutmine ja püsirohumaa säilitamiseks vajalike abinõude rakendamine

(1) Kui kõigi taotlejate taotlustel näidatud püsirohumaa pindala on 2005. aasta pindalatoetuste taotlustel näidatud kogu nende kasutuses oleva põllumajandusmaa pindala andmetega võrreldes vähenenud enam kui 5%, teatab *PRIA* põllumajandustootjale hiljemalt 31. detsembriks, et järgmisel kalendriaastal püsirohumaa vähendamiseks või kasutusotstarbe muutmiseks tuleb esitada *PRIA*-le püsirohumaa taotlus komisjoni määruse (EÜ) nr 1122/2009 artikli 4 lõike 1 kohaselt 1. veebruariks.

(2) *PRIA* vaatab lõikes 1 nimetatud püsirohumaa vähendamise või kasutusotstarbe muutmise taotluse läbi ja teeb taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse 1. aprilliks. Taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse tegemisel lähtutakse taotlejate võrdse kohtlemise põhimõttest ja riigi tasemel vajaliku püsirohumaa pindala säilitamise kohustusest.

(3) Kui kõigi taotlejate taotlustel esitatud püsirohumaa pindala on 2005. aasta pindalatoetuste taotlustel näidatud kogu nende kasutuses oleva põllumajandusmaa pindala andmetega võrreldes vähenenud enam kui 10%, rajab põllumajandustootja komisjoni määruse (EÜ) nr 1122/2009 artikli 4 lõike 2 kohaselt püsirohumaa uuesti *PRIA* otsusega määratud pindala ulatuses.

(4) *PRIA* teavitab põllumajandustootjat lõikes 3 nimetatud kohustuse määramisest pindalatoetuse taotluse esitamise aastale järgneva kalendriaasta 1. aprilliks. Püsirohumaa rajamise kohustus hektarites määratakse individuaalsele põllumajandustootjale püsirohumaa hektarite alusel, mille kasutusotstarvet on muudetud alates pindalatoetuste taotluse esitamise tähtpäevale eelnenud 24-kuulise ajavahemiku algusest alates, lähtudes taotlejate võrdse kohtlemise põhimõttest ja riigi tasemel vajaliku püsirohumaa pindala säilitamise kohustusest.

Reg nr 70000734

4. peatükk
RAKENDUSSÄTTED

§ 10. Rakendussäte

Põllumajandusministri 9. märtsi 2009. a määrus nr 33 "Head põllumajandus- ja keskkonnatingimused, püsirohuma pindala säilitamise kohustuse täitmise täpsem kord, püsirohuma pindala säilitamise kohustuse üleandmise alused ja kord ning püsirohuma säilitamiseks vajalike abinõude rakendamise täpsem kord" (RTL 2009, 25, 325) tunnistatakse kehtetuks.

k. 7

Helir-Valdor Seeder
Minister

Ants Noot
Kantsler

10 00782

Põllumajandusministri 14.04.2010. a määruse nr 14 "Head põllumajandus- ja keskkonnamitingimused, püsirohuma pindala säilitamise kohustuse täitmise täpsem kord, püsirohuma pindala säilitamise kohustuse üleandmise alused ja kord ning püsirohuma säilitamiseks vajalike abinõude rakendamise täpsem kord"
 Lisa 1

VILJAVAAHELDUSPLAAN

Ettevõtte nimi: _____
 Tootja ees- ja perekonnanimi: _____

Jrk nr	Põllumassivi number	Põllu number	Põllu pindala (ha)	1. aasta põllukultuur	2. aasta põllukultuur	3. aasta põllukultuur	4. aasta põllukultuur	5. aasta põllukultuur
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								
12.								

Ants Noot
 Kantsler

KÜLVIKORRA PLAAN

Ettevõtte nimi:

Tootja ees- ja perekonnanimi:

1. Külvikorra rotatsioon¹

I		I	
II		II	
III		III	
IV		IV	
V		V	
VI		VI	
(VII)		(VII)	
(VIII)		(VIII)	

2. I külvikord²

Põllu number	Pindala, ha	Põllukultuurid				
		Eelkultuur	20..... a.	20..... a.	20..... a.	20..... a.

3. II külvikord³

Põllu number	Pindala, ha	Põllukultuurid				
		Eelkultuur	20..... a.	20..... a.	20..... a.	20..... a.

4. Rohumaade pealtparandamise või uuendamise plaan (need rohumaad, millel ei rakendata külvikorda)⁴

Põllu number*	Pindala, ha	Kavandatud uuendamise või pealtparandamise aasta ja kuu

Põllu number*	Pindala, ha	Kavandatud uuendamise või pealtparandamise aasta ja kuu

10 00784